

1. Gedragsprotocol

1.1 Visie

De Pionier is een organisatie die in beweging is, in een continu proces van leren. Dit geldt voor de kinderen, voor de medewerkers en voor het managementteam. We vinden het belangrijk dat kinderen met plezier naar school gaan en medewerkers plezier in hun werk hebben. De school heeft zich ten doel gesteld om meer te zijn dan alleen een leerinstituut en aandacht te hebben voor het welbevinden van zowel medewerkers, ouders en kinderen. Uitgangspunt hierbij is: Samen richting geven aan persoonlijke groei en geluk.

1.2 Uitgangspunt van het gedragsprotocol

In ons pedagogisch klimaat staat persoonlijk groei en geluk het uitgangspunt centraal. Om dit te bereiken leren we de kinderen veerkrachtig om te gaan in verschillende situaties door zichzelf te kunnen reguleren, grenzen aan te geven en respect te hebben voor de ander.

Om dit te waarborgen, dienen er ook duidelijke grenzen te zijn. Dit willen we onder meer bereiken door duidelijke regels, afspraken en een transparant beleid ten aanzien van gedrag.

1.3 Leer- & Veerkracht

De school is medeverantwoordelijk voor gelukkige, positieve en veerkrachtige kinderen en leerkrachten. De sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen is één van de speerpunten op De Pionier. Wij hebben als school de taak de kinderen in taal, lezen, rekenen en alle andere vakgebieden te onderwijzen. Daarnaast willen wij dat kinderen ook graag leren goed met elkaar om te gaan. Vandaar dat wij heel specifiek aandacht besteden aan de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Leer- & Veerkracht is een integraal meerjarentraject, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten vanuit de positieve psychologie en de kennis van het brein. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat wanneer je langdurig, schoolbreed inzet op het vergroten van de mentale veerkracht en het welbevinden van leerlingen en leerkrachten, je de optimale voorwaarden schept om tot leren te kunnen komen. Dit vertaalt zich uiteindelijk in een cultuur waarbinnen het schoolteam, de ouders en de leerlingen met plezier in de school zijn en het beste uit zichzelf en elkaar weten te halen. We hebben dus invloed op ons

eigen gevoel van geluk en verhogen daarmee ook nog onze prestaties.

Dit willen we bereiken door de volgende thema's aan te bieden: sterke kanten ontwikkelen, aandacht, rust en ruimte creëren, optimisme cultiveren en gedachten onderzoeken. Door de thema's werken we ook aan een goed klassenklimaat, waarin iedereen weet hoe hij zich moet gedragen, wat de regels en afspraken zijn en waarin aandacht en respect is voor elkaar.

Het team heeft hiervoor in het schooljaar 2020-2021 een intensieve training gevolgd. Schooljaar 2021-2022 volgt het team individuele nascholing op het gebied van groepsdynamiek, verbindende communicatie, groei mindset, mindfulness en gedachteonderzoek.

1.5 Schoolregels

Op de Pionier halen wij het beste uit onszelf en mag iedereen er zijn.

Dit doen we door ons te houden aan de volgende afspraken:

- Praten wij op een vriendelijke toon
- Lopen wij rustig op de gangen en de trap
- Gaan wij netjes om met spullen van onszelf en van een ander
- Luisteren wij naar alle juffen en meesters
- Letten wij op onszelf, maar zorgen we voor elkaar

1.6 Groepsregels

Op basis van de schoolregels bepaalt elke groep gezamenlijk aan het begin van het jaar de regels die gelden in de groep.

De groepsregels gaan over het omgaan met elkaar, aangepast aan het leeftijdsniveau. Daarnaast zijn groepsregels vaak afspraken die in de betreffende groep gelden om de organisatie in de groep zo soepel mogelijk te laten verlopen.

1.7 Klimaat in de groep

Door het jaar heen wordt er aandacht besteed aan de groepsvorming

Groepen maken altijd een aantal fases door. Deze fases van groepsvorming vinden plaats in elke groep, dus ook in je schoolklas. In deze fases bepalen de groepsleden bewust en onbewust hoe de groep zich zal gaan gedragen. Bij elke fase hoort een bepaald verloop. Als je niet zou ingrijpen, volgt dat verloop de wetten van de groepsdynamica.

Door te anticiperen op het verloop, kun je het proces ombuigen ten gunste van een goed groepsklimaat. Dat laatste is handig, want dat betekent dat je na een tijdje een gezellige, goed werkende groep hebt. En in een goed werkende groep met een fijne sfeer heb je minder kans op probleemgedrag (meer informatie in bijlage 1).

1.8 Groepsanalyse op de Pionier

Aan het begin van het jaar doen wij een groepsanalyse onder leiding van een gecertificeerde groepsanalist. Groepsleerkrachten zijn aanwezig bij deze observatie les. Er worden

nagesprekken gevoerd en er wordt na twee weken geëvalueerd hoe de interventies verlopen.

Er wordt geanalyseerd welke invloed de verschillende leerlingen hebben in de groep. We proberen te ontdekken wie de normdrager is van de groep. Aan de hand van deze analyse kan het 3d sociogram ingevuld worden zodat er een overzicht ontstaat van de klas.

Aan het eind van het schooljaar worden alle groepen nogmaals geobserveerd met als doel een inzicht te geven bij de overdracht. Ook bij deze observatie les dient de leerkracht aanwezig te zijn.

1.9 Stappenplan bij ongewenst gedrag

Het stappenplan geeft aan hoe te handelen bij (herhaaldelijk) ongewenst en agressief gedrag.

In de definitie van ongewenst gedrag staat het woord *moedwillig* centraal. Voorbeelden van dit gedrag zijn: herhaaldelijk niet reageren op correcties van de leerkracht bij niet luisteren, een grote mond tegen de leerkracht of agressief gedrag tegen leerkracht/medeleerlingen. Overigens treedt bij bewust dreigen, slaan of schoppen naar de leerkracht, (onderwijzend) personeel, stagiaire, vrijwilliger of ouder of wanneer een leerling regelmatig andere leerlingen bedreigt en/of pest direct stap drie in werking.

1.9.1 Waarschuwingen

1. Waarschuwing 1: De leerkracht geeft aan welk positief gedrag wordt verwacht.
2. Waarschuwing 2: Indien nodig, geeft de leerkracht nogmaals een verbale of non-verbale waarschuwing. Tevens wordt benoemd welke consequentie er zal volgen bij aanhouden van het ongewenste gedrag.
3. Bij de derde waarschuwing worden de volgende stappen genomen:
 - Leerling draait zijn/haar tafel weg van de groep waar hij/zij in zit OF
 - In de klas staat een aparte tafel waar de leerling moet gaan zitten. Tafel is geplaatst op een plek waar de leerling met de rug naar de klas toe zit.
4. Mocht de leerling nu nog storend en ongewenst gedrag vertonen, dan gaat vanaf hier het stappenplan van 'time-out in een andere klas' in.

1.9.2 Time-out in een andere klas

5. Het kind wordt met werk naar een andere klas gestuurd (time-out). Spreek met het kind en de collega een tijdsduur af (maximaal 15 min.)
De time-out wordt genoteerd in Parnassys onder kopje: time-out in andere klas. Ouders worden telefonisch of persoonlijk op de hoogte gesteld van de verwijdering.
6. Bij terugkomst wordt er altijd een herstelgesprek gevoerd waarbij de leerkracht de leerling weer welkom heet in de klas en vertelt wat de verwachting is.

1.9.3 Time-out bij het MT

7. Wanneer het kind voor de tweede keer in time-out nodig heeft, vindt dit plaats bij het MT.

8. Als de leerling ook storend gedrag vertoont op de time-out plek of naar de time-outplaats weigert te gaan, dan worden ouders gebeld en dient het kind te worden opgehaald.
9. De time-out wordt genoteerd in Parnassys onder kopje: time-out bij MT.
10. Er vindt altijd een gesprek plaats met het kind, de ouder, de leerkracht en een MT-lid.
11. Indien een kind opgehaald is, vindt er voordat het kind weer terug naar school mag ook een gesprek plaats met het kind, de ouder, de leerkracht en of een MT-lid.

1.9.4 Inzet van G-schema

Het G-schema maakt het kind bewust van de invloed van de eigen gedachten en gevoelens op het eigen gedrag. Gedachten en gevoelens kunnen het gedrag zowel bevorderen als verstoren. Als kinderen zich bewust zijn van deze gedachten en gevoelens kunnen ze het eigen gedrag beter sturen. Om kinderen dit te leren, kan de leerkracht het G-schema (bijlage 3) inzetten tijdens het herstelgesprek of het kind vult het formulier in wanneer er weer rust is.

1.9.5 Geen herstelrecht

Gedrag waarbij verlies van integriteit van een ander is, heeft geen herstelrecht.

Bij gedrag dat gevaar oplevert, is er geen herstelrecht. Het kind gaat direct naar het MT.

Ook hier moet de consequentie nog bepaald worden, passend bij het incident. Te denken aan een langere time-out of ophalen.

Dit wordt genoteerd in Parnassys. Er vindt altijd een gesprek plaats met het kind, de ouder, de leerkracht en of een MT-lid.

1.9.6 Schorsing

In het uiterste geval kan door de directie besloten worden tot schorsing van het kind voor de rest van de dag of voor langere tijd. Dit gebeurt in overleg met de bovenschools manager.

Na deze schorsing vindt er altijd een gesprek plaats tussen het kind, de ouder en iemand van de directie voor de leerling teruggaat naar zijn eigen klas. Voor meer informatie zie bijlage 3.

1.9.7 Verwijdering

Indien besloten wordt tot verwijdering van de leerling van de school, gaat de directie op zoek naar een andere school voor de betreffende leerling. Zodra die gevonden is, verwijdt de school de leerling volgens de regels die zijn opgesteld door het bestuur. Deze procedure staat beschreven in het directievademecum van de RVKO. Voor meer informatie zie bijlage 3.

1.9.8 Aanvullende afspraken:

- Elke week wordt aandacht besteed aan de sociaal/emotionele ontwikkeling. Dit kan middels Leer- & Veerkracht, Leefstijl of andere passende les.
- Tijdens hot system wordt er niet gesproken met de leerling. De leerling krijgt eerst de mogelijkheid om zichzelf te reguleren.
- Een pauze en de gym zijn geen strafmoment. Kinderen hebben de beweging nodig. Als ze niet mogen meespelen, geef ze een taak, b.v. het plein vegen.

- Nablijven is geen gewoonte. Wanneer de leerkracht een nagesprek wil voeren met een kind, wordt de ouder altijd op de hoogte gesteld.
- De time-out in een andere klas (met werk en voor een afgesproken tijd) is een herstelmoment voor het kind. Het kind wordt met rust gelaten.
- Als het storende gedrag drie keer in een week voorkomt dan stelt de leerkracht de ouders op de hoogte van de getroffen maatregel. Dit moet in het Parnasys worden genoteerd. Indien de leerkracht het nodig acht, kan er ook gekozen worden om na één incident al contact op te nemen met de ouders.
- Het herstelgesprek vindt altijd plaats met de leerkracht die betrokken was bij het incident.
- Wanneer er met ouders wordt gecommuniceerd over gedrag wordt dit telefonisch of persoonlijk gedaan.
- Een individuele aanpak voor een kind is altijd in overleg met de IB/MT. Dit wordt genoteerd in Parnasys.

1.10 Pesten

Als duidelijk is dat een kind op school regelmatig gepest wordt en daar sociaal emotioneel beschadigd door dreigt te raken moet er overleg plaats vinden met alle betrokkenen. De gepeste, de pester, de ouders, de leerkracht, de intern begeleider en de klasgenoten. Voor meer informatie over pesten, verwijzen we u naar ons pestprotocol.

1.11 Klachtenregeling

Indien kinderen of ouders vragen en opmerkingen hebben of ontevreden zijn over het een of ander, kunnen zij dit bespreken met de groepsleerkracht, de bouwcoördinator of één van de directieleden. Teamleden kunnen bij een vertrouwenspersoon, staf- of directielid terecht. Indien een probleem niet onderling opgelost kan worden, heeft eenieder het recht om een klacht in te dienen bij één van de vertrouwenspersonen van de RVKO. De procedure hiertoe staat exact omschreven in het document klachtenregeling RVKO voor het primair onderwijs dat is opgeborgen in het directieadvademecum van de RVKO.

Ouders, kinderen en teamleden kunnen in deze procedure worden begeleid door de contactpersonen van de school, te weten de directeur of de schoolgericht maatschappelijk werker.

1.12 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en SISA

In elke situatie zal er gezocht worden naar een oplossing waarbij het welzijn van het kind centraal staat. Het is daarbij van belang dat zowel de ouders als de school zich hierin kunnen vinden. Als ouders echt niet mee willen werken aan een oplossing dan worden ouders dringend gevraagd een andere school te gaan zoeken en in uiterste gevallen kan er een melding worden gedaan bij Veilig Thuis. Tevens wordt er een SISA-registratie gedaan. Als de school van mening is dat een kind bedreigd wordt in zijn of haar ontwikkeling dan kan hier een beroep op worden gedaan.

Bijlage 1:

Groepsdynamica (bron: <https://wij-leren.nl/groepsprocessen.php>)

Fases in groepsvorming

De fases in groepsvorming zijn:

- Forming
- Storming
- Norming
- Performing
- Termination

1. Forming

De groepsleden kennen elkaar nog niet, of als de groep vorig jaar al bij elkaar was, weten de groepsleden niet of alles bij het oude is gebleven. Hoe jonger kinderen zijn, hoe meer ze in de grote vakantie zijn veranderd. Het is een verkenningsfase, die bij nieuwe groepen één à twee weken duurt en die bij groepen die elkaar kennen wat korter kan duren. De groep is in deze fase vaak nog heel rustig. De kinderen zijn meer bezig met zichzelf en hoe ze overkomen op de anderen. In deze fase zorgt de leerkracht vooral voor veiligheid.

2. Storming

De groepsleden weten ondertussen een beetje wat ze van de anderen kunnen verwachten. De grenzen van de eigen veiligheid zijn verkend en nu kunnen ze zich gaan profileren. "Mijn mening moet gehoord worden, ik ben er ook." Voor een buitenstaander is de groep rumoerig. Er zijn botsingen, onenigheid en ruzietjes. Dit hoort bij deze fase en hoeft niet verontrustend te zijn. De hiërarchie wordt bepaald. De leerkracht laat merken dat conflicten bij het leven horen, maar dat de manier van oplossen wel belangrijk is. Conflicten worden samen uitgesproken.

Het resultaat van de stormingperiode kan heel verschillend zijn. De ene groep wordt een positief samenwerkende groep, in een andere groep staat concurrentie en machtsstrijd voorop. Weer een andere klas valt uiteen in subgroepen of een hoofdgroep met enkele outsiders. Waarschijnlijk heb je liever de positief samenwerkende groep als jouw klas. Onder de groepsfases kun je lezen hoe je die klas kunt krijgen.

3. Norming

De leiders die in de vorige fase boven kwamen drijven, bepalen hoe er in de groep met elkaar wordt omgegaan. Zij bepalen soms onbewust, soms bewust, de ongeschreven regels. Deze normen staan eigenlijk zo goed als vast en veranderen bijna niet meer. Het is dus zaak om als leerkracht te zorgen dat er positieve groepsnormen zijn ontstaan vóór deze "vaststaan." Dit kun je bewerkstelligen door de leiders een positieve rol te geven en door de groep bewust te maken van hun gezamenlijke kracht tegen ongewenst gedrag.

4. Performing:

De groep is klaar voor het werken. De introductieperiode is voorbij. Deze fase gaat bij een groep die echt nieuw is, in na anderhalf tot twee maanden. Bij een groep die elkaar al kent

kan deze fase al na twee weken ingaan. De groep keert naar de vorige fases terug als er bijvoorbeeld een nieuw kind in de groep komt, als een werkweek heel intensief beleefd wordt, als er een heel hevig conflict plaatsvindt, of als er een andere ingrijpende gebeurtenis plaatsvindt. Als leerkracht moet je nu niet denken dat de groep "af" is. Een goede groep vergt onderhoud gedurende het hele jaar.

5. Termination

De groep nadert het eind van het jaar. De meeste leden zullen dat jammer vinden. Het kan zijn dat ze gaan mopperen op alles en iedereen. Zo wordt het afscheid minder zwaar, want het is immers niet zo leuk hier? Ook kunnen groepjes gaan klitten. Ze spreken ook vaak af elkaar snel weer te zien.

Als laatste kan er normvervaging optreden. Nu alles toch ophoudt, zijn de groepsregels ook niet meer zo belangrijk. Het is duidelijk dat groepen 8 deze fase heviger doormaken dan de andere groepen op school. Als leerkracht kun je wel begrip hebben voor dit proces, maar je moet er tevens voor zorgen dat de regels blijven zoals ze waren. Accepteer dus niet al het gedrag wat hieruit voortkomt en blijf wijzen op de afspraken.

Een goede groep maken

Een "goede groep" voorkomt veel gedragsproblemen. Hoe kun je jouw groep met behulp van deze kennis veranderen in een positieve goed werkende groep?

- Laat zelf het goede voorbeeldgedrag zien. Neem de kinderen zoals ze zijn, toon respect.
- Begin in de formingfase al met de norming. In het begin van het groepsproces kun je zorgen dat de groep tot positieve normen komt. Dit doe je onder andere door te praten over wat "goed" is in de klas en door dat goede voor te doen.
- Trek voor deze beginfase de eerste twee weken van het schooljaar uit. Het werk komt in deze periode op de tweede plaats. Eerst het groepsproces de goede kant op sturen. Dat betaalt zich in de rest van het jaar terug.
- Werk veel aan groepsopdrachten. Doe dit in wisselende groepjes en stel steeds zelf die groepjes samen. Zo voorkom je groepjes binnen de groep. De groepsopdrachten worden altijd gezamenlijk afgesloten.
- Zorg dat dit werk alleen te maken is door samen te werken en bespreek na afloop het werk altijd plenair. Kijk daarbij vooral naar het proces. Wat ging goed? De resultaten komen later wel.
- Maak samen met je klas de groepsregels. Je hoeft niet bang te zijn dat "jouw" regels daar niet tussen zullen staan. De meeste kinderen houden verbazend veel van dezelfde dingen als de leerkracht.
- Hang de regels zichtbaar op en laat iedereen, dus ook de leerkracht, de groepsregels ondertekenen.
- Oefen en bespreek de afgesproken regels, verwijs er expliciet naar en houd alle ondertekenaars eraan.
- Bespreek elke dag even de dag. Trek tien minuutjes uit om de positieve dingen van die dag te noemen. Laat de negatieve bewust achterwege. Zo gaan de kinderen met een goed gevoel naar huis. Wat niet zo goed ging, bespreek je kort van tevoren wanneer die situatie zich weer aandient. Zorg ervoor dat niet alleen

jij, maar ook de kinderen aan het woord komen. Probeer kinderen te kiezen die waarschijnlijk iets positiefs gaan zeggen.

- Evalueer de regels na een week. Stel ze zo nodig bij. Doe dit na een aantal weken nog eens. Bijstellen blijkt overigens zelden nodig.
 - Herhaal gedurende het schooljaar de regels regelmatig. Als zich incidenten voordoen, verwijst dan naar de afgesproken regels. Zorg er dus voor dat de regels niet "zomaar een velletje aan de muur zijn."
 - Zorg de eerste twee weken voor een scala aan groepsvormende spelletjes. Doe er een aantal per dag. Ook hier kies jij als leerkracht de groepjes. De spelletjes zorgen voor veel plezier en een positieve groeps sfeer. Blijf deze spelletjes ook gedurende het jaar doen, hiermee onderhoud je het positieve klimaat in je groep.
 - Mocht het op een dag niet zo lekker gaan, doe dan tóch de groepsvormende spelletjes. Bespreek wel, dat je het jammer vindt dat het daarvóór niet zo goed ging. Als je de spelletjes afblaast, werkt dit negatief op het groepsbeeld ("Zie je wel, we kunnen het toch niet").
 - Maak de kinderen verantwoordelijk voor hun groep (elkaar) en hun lokaal.
 - In plaats van een klassendienst van twee kinderen, maak je een takenbord met een scala aan taken. Voor elke taak is een kind verantwoordelijk. Denk aan planten watergeven, boeken rechtzetten, bord schoonmaken, enz.
 - Hang expres weinig aan de muren als het schooljaar begint. Stimuleer de kinderen om te zorgen voor posters of tekeningen. Zo wordt het snel "hun" lokaal.
 - Negeer problemen niet, maar maak ze bespreekbaar. Daarmee zet je de toon over omgaan met elkaar.
 - Bespreek expliciet met je groep wat een "goede leider" is. Wat een goede leider doet en tot welke grens je de leider volgt. Je hebt een goede kans dat de leiders in je klas zich hiernaar gaan gedragen. Ze willen immers leider zijn?
 - Bij gesprekken over normen in de groep kun je het gesprek sturen door kinderen aan het woord te laten die vrijwel zeker een positieve norm benoemen.
-
- Problemen tussen kinderen kun je (zeker in de hogere groepen) laten oplossen door de kinderen zelf. Dat kan met jouw hulp of met hulp van kinderen die door beide partijen geaccepteerd worden.
 - Zorg dat de kinderen meer van elkaar (en van jou) te weten komen. Wat onbekend is, is vaak niet zo leuk. Wat bekender is, wordt vaak leuker. Maak bijvoorbeeld een kennismakingstentoonstelling met ieders lievelingsvoorwerp, maak een poster over jezelf enz.

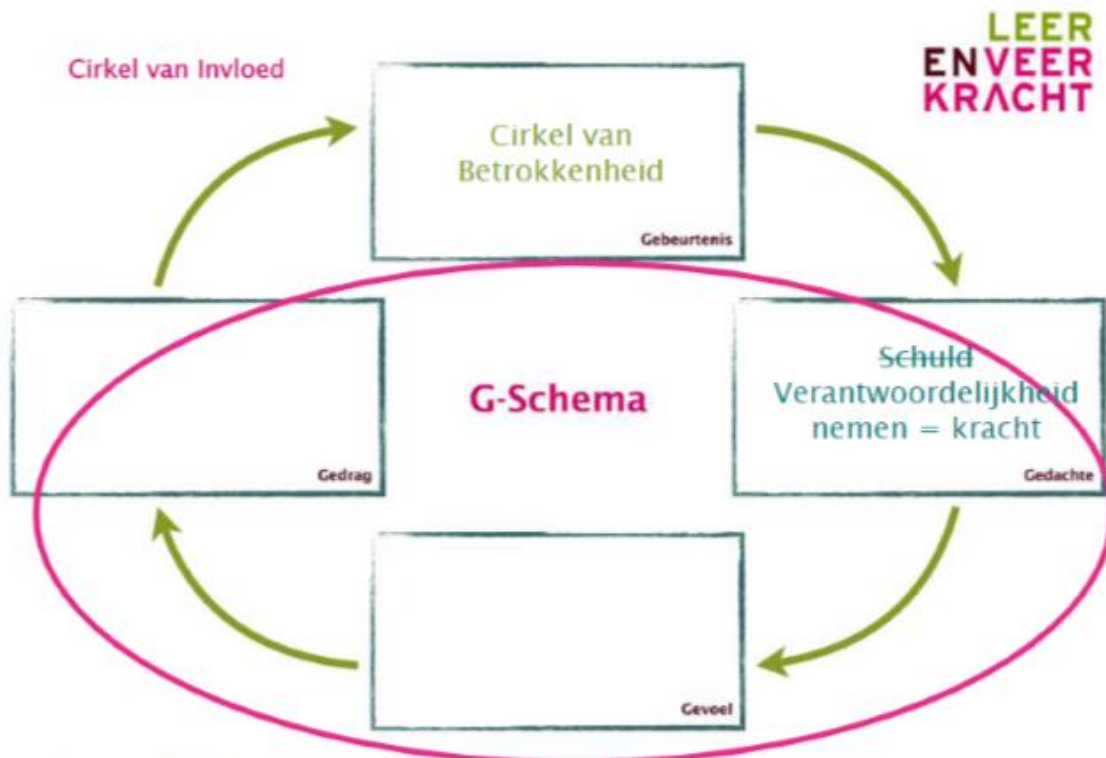
Overtredingen van de afspraken, maar (nog) geen probleemgedrag

De regels zijn goed afgesproken en ook door iedereen begrepen, maar toch komen er (uiteraard) overtredingen van die regels voor. Er is nu niet meteen sprake van gedragsproblemen. Voordat het gedragsproblemen worden, kun je overtredingen op de volgende manieren "corrigeren."

- Geef bij (beginnende) overtredingen alleen een non-verbale waarschuwing. Praten kan altijd nog. Meestal is een blik of een gefronste wenkbrauw al voldoende om het gedrag te doen stoppen.

- Loop in de richting van het betreffende kind (vaak al afdoende) of leg een hand op zijn schouder (kan niet bij alle kinderen) of verplaats het speeltje waar het mee zit te wriemelen. Zo kun je stilltjes, vrijwel zonder te praten en zeker zonder een scène te maken het gedrag stoppen. Overigens zijn er ook kinderen die je beter kunt laten wriemelen.
- Loop naar het kind en vraag of hij het werk erg moeilijk vindt, dat is namelijk vaak het probleem waardoor andere dingen ineens interessanter worden. Je kunt nu hulp bieden en hebt zo het gedrag gestopt.
- Als het voorgaande niet (meer) werkt, wijs dan op dat wat er eigenlijk gedaan moet worden. "Ik wil graag dat je je nog even op die som concentreert, anders lukt het misschien niet."
- Als er toch echt een vermaning nodig is, geef die dan vóór je gaat ontploffen. Houd hem kort, rustig en zakelijk. Vertel er eventueel meteen een consequentie bij als het verkeerde gedrag niet stopt. Houd het bij één waarschuwing en zorg dat de consequentie wel uitvoerbaar is. Bij hernieuwd in de fout gaan, moet je de consequentie meteen laten volgen, zonder discussie. "Ik wil dat je nu aan je sommen gaat. Je stoort nu andere kinderen en dat vind ik vervelend. Als je weer stoort dan..(zelf invullen)."
- Een kind dat anderen stoort, tijdelijk uit het groepje (dus alleen) laten werken. Na het werk krijgt het kind uiteraard weer een nieuwe kans. Dus na taal, mag het bij aardrijkskunde weer in het groepje: nieuwe ronde, nieuwe kansen. Het kan dan best wéér fout gaan, maar het kind krijgt op deze manier wel veel kansen om te oefenen. Langer apart zetten werkt echt niet beter dan kort apart zetten en leidt misschien juist tot een negatieve spiraal.
- Soms helpt het om een storend kind een stukje te laten voorlezen of iets te laten uitleggen. Ook kan het handig zijn juist dát kind even iets te laten wegbrengen. Zo komt het tot zichzelf en heeft het meteen even beweging. Dit is vaak al afdoende.

Bijlage 2: G-schema

BELANGRIJK: Al ons ongezonde, onvriendelijke en negatieve gedrag komt voort uit onze gedachten!!

Formulier voor het G-schema

Stap 1:

Gebeurtenis	Wat is er gebeurd? Met wie, waar, wanneer en hoe?

Gedachten	Wat ivoor gedachten had je hierbij?

Gevoel	Wat voelde je erbij, welke emotie?

Gedrag	Hoe heb je gereageerd?

Gevolg	Wat is hierdoor gebeurd?

Stap 2:

Gevoel	Welk gevoel zou je willen hebben?

Gedrag	Hoe zou je gereageerd willen hebben?

Gedachten	Welke gedachten zullen jou hierbij helpen?

Bijlage 3: Schorsen/verwijderen van leerlingen (Uit het directieadvemecum van de RVKO)

Verwijderen van een leerling is een wettelijke term die slaat op de situatie dat een leerling uitgeschreven wordt. De leerling verdwijnt definitief van school.

Schorsing is niet op de wet gebaseerd, maar een in de praktijk gegroeid fenomeen. Een beslissing tot schorsing of verwijdering moet met de uiterste zorgvuldigheid worden genomen.

Schorsing is aan de orde wanneer het schoolbestuur of directie bij ernstig wangedrag van een leerling onmiddellijk moet optreden en er tijd nodig is voor het zoeken naar een oplossing.

Ernstig wangedrag van een leerling kan bijvoorbeeld zijn mishandeling, diefstal of herhaald negeren van een schoolregel; de leerling misdraagt zich zo, dat van verstoring van de rust en orde op school sprake is. Schorsing geldt altijd voor een beperkte periode, nooit voor onbepaalde tijd.

Procedure voor schorsing:

- Namens het bestuur schorst de directeur.
- Schorsing van leerlingen dient op basis van een voldoende gegronde reden te geschieden.
- De directeur kan een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.
- De directeur deelt het besluit tot schorsing aan de ouders mee. In dit besluit wordt vermeld: de reden(en) voor schorsing, de aanvang en tijdsduur van schorsing en eventuele andere genomen maatregelen.
- Een afschrift van deze mededeling wordt verzonden aan het bestuur van de RVKO, in case de bovenschoolse manager.
- Bij schorsing voor een periode langer dan één dag, stelt de directeur de inspectie en de leerplichtambtenaar schriftelijk met opgave van redenen in kennis.
- Schorsing van een leerling vindt in principe pas plaats na overleg met de leerling, de ouders en de groepsleerkracht.
- De school stelt de leerling in staat, bijvoorbeeld door het opgeven van huiswerk, te voorkomen dat deze een achterstand oploopt.

Verwijdering:

- In de Wet op het basisonderwijs regelen artikel 24 en 42A de verwijdering van leerlingen.
- Verwijdering is een maatregel bij zodanig ernstig wangedrag dat het bestuur concludeert dat de relatie tussen school en leerling (ouders) onherstelbaar verstoord is.
- Uit de jurisprudentie blijkt dat verwijdering ook kan plaatsvinden vanwege wangedrag van ouders van leerlingen.
- Verwijdering van een leerling is een ordemaatregel die een bestuur slechts in het uiterste geval en dan nog uiterst zorgvuldig moet nemen.
- Wanneer het bestuur de beslissing tot verwijdering van een leerling heeft genomen, moet vervolgens een wettelijke vastgestelde procedure worden gevolgd.

Procedure voor verwijdering:

- De directeur maakt voor de bovenschoolse manager een schriftelijk rapport op. De bovenschoolse manager hoort zo snel mogelijk de directeur en de betrokken leerkracht(en).
- De bovenschoolse manager deelt de ouders zo snel mogelijk het voornemen tot verwijdering van de leerling schriftelijk mee. Tegelijkertijd worden de ouders uitgenodigd de problematiek met de bovenschoolse manager te bespreken.
- De inspectie wordt van het voornemen in kennis gesteld.
- De bovenschoolse manager adviseert het bestuur. Het bestuur beslist. Indien het bestuur afwijkt van het advies en overweegt niet in te gaan op het verzoek tot verwijdering wordt er, alvorens een besluit wordt genomen, eerst overleg gepleegd met de directeur.
- Wanneer het bestuur besluit een leerling te verwijderen, dan zorgt het ervoor dat een andere school bereid is de verwijderde leerling toe te laten.
- Wanneer het gedurende 8 weken niet lukt om de leerling te plaatsen op een andere school, dan kan het bestuur de leerling verwijderen zonder vervolgonderwijs veilig te stellen. Het bestuur moet kunnen bewijzen zich gedurende deze periode te hebben ingespannen een andere school te vinden. E.e.a. dient schriftelijk vastgelegd te worden.
- Het bestuur maakt de beslissing tot verwijdering schriftelijk en met opgave van redenen bekend aan de ouders (door toezending of uitreiking). In dit besluit vermeldt het bestuur dat de ouders tegen de beslissing bezwaar kunnen maken. Het bestuur neemt het volgende op in het besluit: "Binnen 6 weken na deze bekendmaking kunnen de ouders bij bevoegd gezag schriftelijk bezwaar maken tegen de beslissing".
- Wanneer ouders tegen de beslissing bezwaar maken, beslist het schoolbestuur binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Het bestuur hoort de ouders, voordat het een beslissing neemt.
- De beslissing tot verwijdering wordt kenbaar gemaakt aan de leerplichtambtenaar.
- Het is verstandig tijdig een dossier bij te houden waarin opgenomen is welke problemen zijn opgetreden en wat de school eraan heeft gedaan om ze op te lossen. Bij voorkeur bevindt zich in het dossier een schriftelijk waarschuwing. Ook doet u er verstandig aan verslag te maken van de gesprekken met de ouders en/of leerling.
- Ouders kunnen zowel tijdens de bezwaarfase als in de daaropvolgende beroepsfase de rechter inschakelen. Tijdens de bezwaarfase kunnen ouders een kort geding bij de burgerlijke rechter aanspannen, waarin zij vragen het bevoegd gezag te verbieden tot verwijdering over te gaan. Een kort geding kan voorkomen worden door bij de uitreiking of toezending van de beslissing tot verwijdering aan te geven dat de leerling de bezwaarfase op school kan afwachten.
- In de beroepsfase is vooral de zorgvuldigheid van de toegepaste procedure van belang.